

Függvények, illesztés, analitikai műveletek

</h1>

Ebben a notebookban bemutatjuk, hogy lehet függvényeket írni, miként lehet az adatpontokra elvégezni az illesztési feladatokat.

In [1]:

```
%pylab inline
figsize(6,6) #Képméret megváltoztatása
```

Populating the interactive namespace from numpy and matplotlib

Függvények (function)

A számítógép-programozásban a függvény (function) egy nagyobb program forráskódjának egy viszonylag jól felismerhető része, amely egy adott feladatot hajt végre. A kód többi részétől viszonylag független egység, és többször felhasználható anélkül, hogy a program kódjának több példányban is tartalmaznia kellene, azaz többször, több helyen is hivatkozhatunk ugyanarra a függvényre. Hasonló fogalmat jelölnek a eljárás, szubrutin, metódus, procedúra vagy alprogram nevek is.

A függvények és eljárások használatnak előnyei

- csökkenthető a kódismétlődés
- ugyanaz a függvény más programban is használható
- összetett problémák egyszerűbb részekre bonthatók, ami könnyebbé teszi a kód frissítését és bővítését
- javítható a program olvashatósága
- elrejtethők és szabályozhatók a program egyes részei

Az eddig megismert parancsokat felfoghatjuk már előre definiált függvényként. Például a `exp` parancs, olyan függvény, ami kiszámolja az e hatványait. Vagy a `plot` egy olyan eljárás, ami ábrázolja az adatokat. Néhány programozási nyelvben szokás különbséget tenni eljárás és függvény között. A függvény egy csoportja az eljárások halmazának. Olyan speciális eljárások, melyeknek van valamilyen visszatérési értéke (csinál valami, és az eredményt visszaadja a programnak). Tehát a `plot` inkább csak szimpla eljárás, míg az `exp`, vagy `sqrt` igazi függvények. A C-ben és a pythonban a két fogalmat szinonimaként használhatjuk.

A következőkben bemutatjuk, hogyan lehet egyszerűen a függvények használni.

A függvények szintaktikájára jellemző, hogy 3 fő része van.

- Beolvasott adatok, paraméterek
- Műveletvégzés
- A kész eredmény visszaadása a fő programnak (oda ahol megvolt hívva a függvény): **return** rész

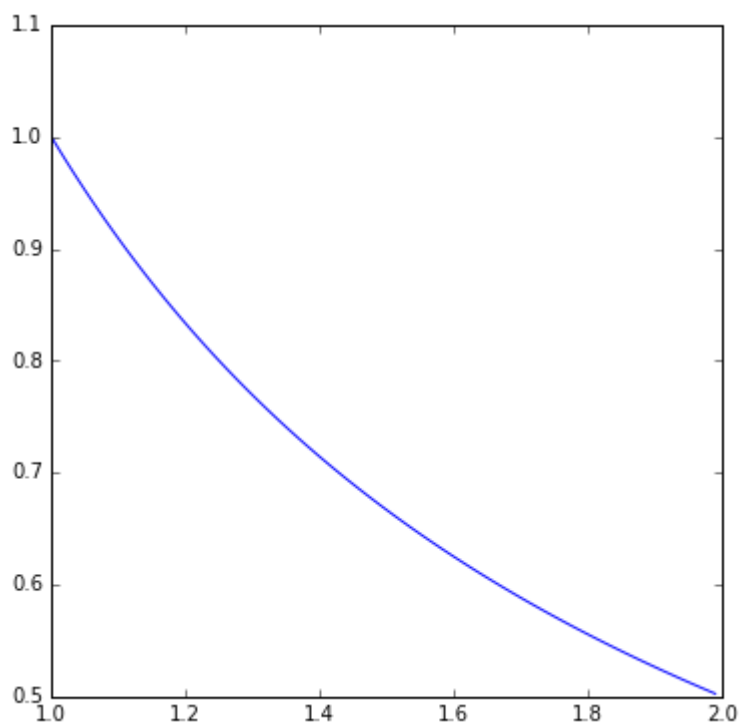
A következő példában a `func` függvény kiszámolja a beadott szám reciprokát, majd az eredményt visszaadja meghívás helyének, ez esetben a `plot` parancs `y` adatsorának.

In [2]:

```
#####  
def func(x): # A függvényünk megkapja az "x" adatokat  
    return 1/x # A visszasadás és a művelevégzés ez esetben egybe van olvasztva  
  
#####  
  
x=arange(1,2,0.01) # Generáljuk az x adatokat  
plot(x, func(x)) # Ábrázoljuk az "x" függvényében, a "func(x)" számokat
```

Out[2]:

[<matplotlib.lines.Line2D at 0x7f7180db6fd0>]

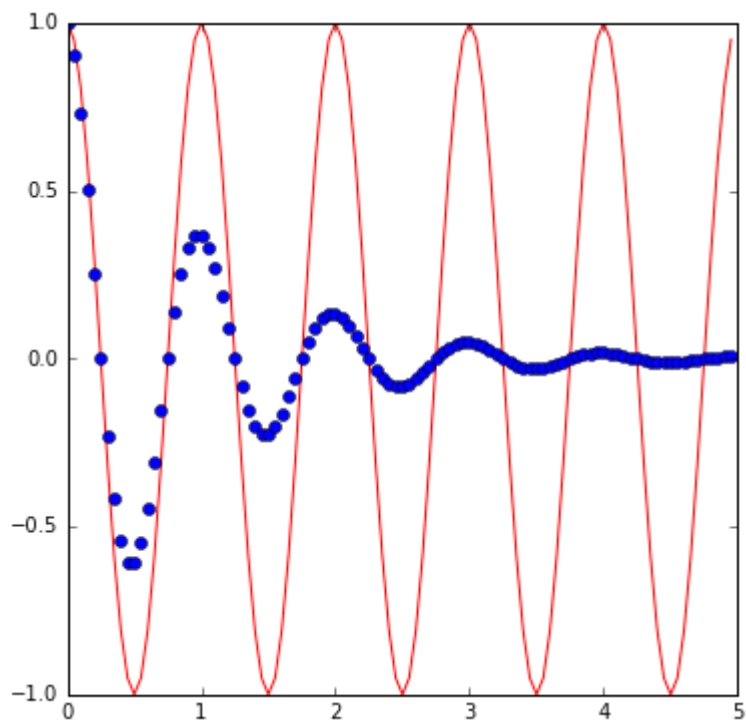
Lehet több függvényünk is: (f1 és f2 nevű)

In [3]:

```
#####  
def f1(t): # Egy "sima" koszinusz függvény  
    y=cos(2*pi*t)  
    return y  
#####  
#####  
def f2(t):  
    y=f1(t) * exp(-t) # Adjunk hozzá "exp(-t)" csillapítást  
    return y  
#####  
  
t1 = arange(0.0, 5.0, 0.05)  
  
plot(t1, f1(t1), 'r')  
plot(t1, f2(t1), 'bo')
```

Out[3]:

[<matplotlib.lines.Line2D at 0x7f718074e320>]

Egy másik példa függvények használatára: Figyeljük meg, hogy a függvény hívásakor több paramétert is meg kell adni! (x,a,b-t is, ahol x egy vektor, míg a és b konstansok). A konstansok átadása a következő módon történik:

```
func(x, *(a,b))
```

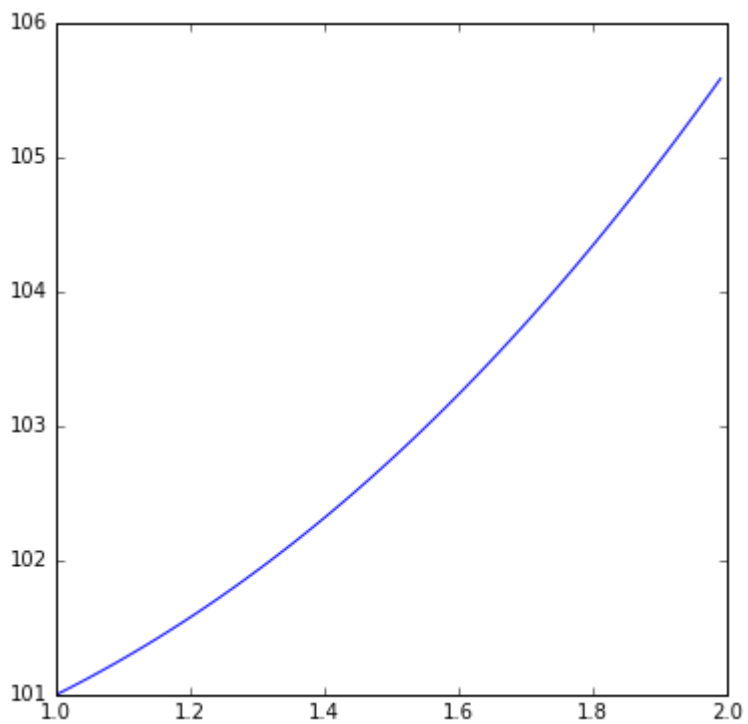
In [6]:

```
def func(x,a,b):  
    return (x**a)+b  
  
x=arange(1,2,0.01)  
zz=(2.5,100)  
print(zz)  
  
plot(x, func(x, *(zz)))
```

(2.5, 100)

Out[6]:

[<matplotlib.lines.Line2D at 0x7f718028df98>]

Összetettebb feladat

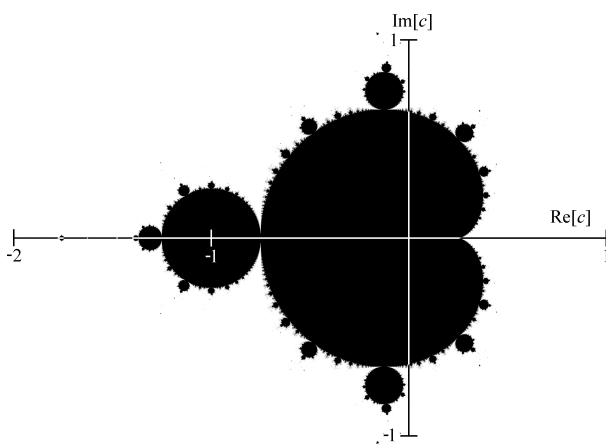
A következő példában a "Mandelbrot-halmaz" kiszámolása és ábrázolása a feladat. A Mandelbrot-halmaz (fraktál) egy síkbeli alakzat, amelyet egy alapvetően nagyon egyszerű algebrai összefüggés bonyolultabb (végtelennel kapcsolatos, analitikus fogalmakat, határérték-számítást igénylő) elemzése ad meg, rajzol ki.

A matematikában a Mandelbrot-halmaz azon c komplex számokból áll (a „komplex számsík” azon pontjainak mértani helye, halmaza), melyekre az alábbi (komplex szám értékű) x_n rekurzív sorozat:

$$\begin{aligned}x_1 &:= c \\x_{n+1} &:= (x_n)^2 + c\end{aligned}$$

nem tart végtelenbe, azaz abszolút értékben (hosszára nézve) korlátos.

Ábrázolva:

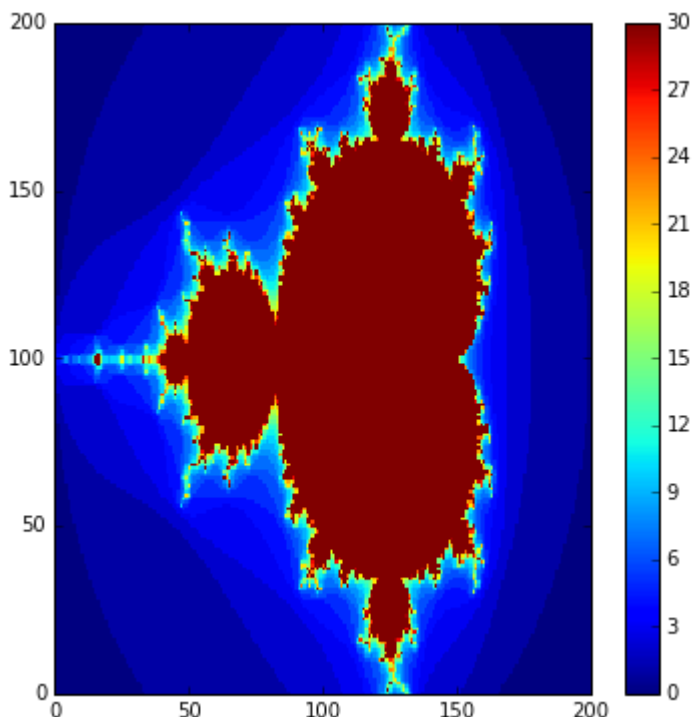
Elemizzük ki közösen a kódot!

In [7]:

```
#####  
  
def mandelbrot( h,w, maxit=30 ): # A "maxit" default értéke szerepel itt  
    """Visszatér egy (h,w) méretű Mandelbrot fraktál képével"""  
    y,x = ogrid[ -1.0:1.0:h*1j, -2:1:w*1j ] #létrehoz egy (h,w) méretű mátrixot komplex  
    elemekkel  
    c = x+y*1j  
    z = c # Első eleme a sorozatnak (Complex szám!)  
    divtime = maxit + zeros(z.shape, dtype=int) #létrehoz egy csupa "maxit" értékű  
    mátrixot  
    for i in range(maxit):  
        z = z**2 + c # A többi elem így számolódik (rekurzív sorozat)  
        diverge = z*conj(z) > 2**2 # kik divergensnek  
        div_now = diverge & (divtime==maxit) # ki csak most divergens  
        divtime[div_now] = i # a most divergens tag beírása  
        z[diverge] = 2 # a túl nagy divergencia elkerülése  
  
    return divtime  
  
#####  
  
pcolor(mandelbrot(200,200)) # Itt adjuk meg mekkora tömböt dolgozzon fel a függvény  
y  
colorbar()
```

Out[7]:

<matplotlib.colorbar.Colorbar at 0x7f7177a31f28>

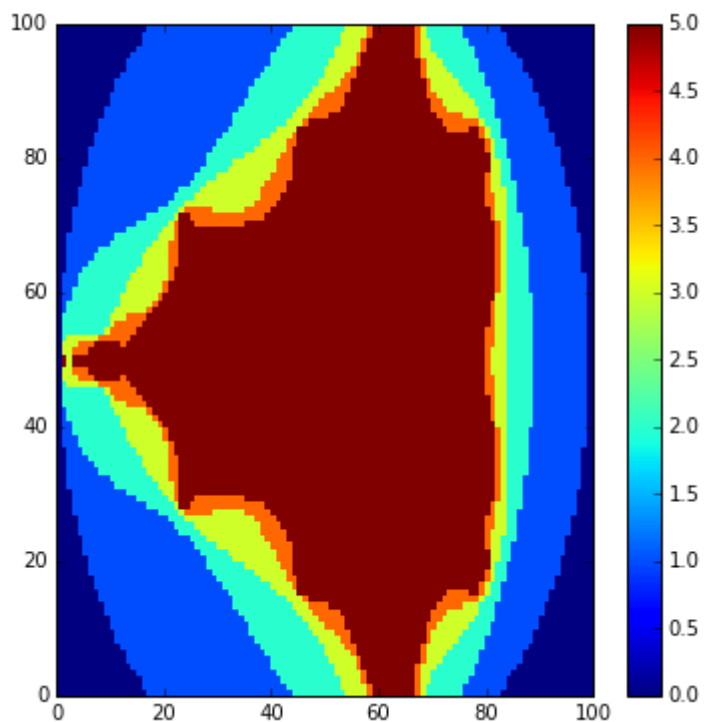

In [8]:

```
pcolor(mandelbrot(100,100, maxit=5)) # Megadható, hogy mennyi legyen a "maxit"  
colorbar()
```

Out[8]:

<matplotlib.colorbar.Colorbar at 0x7f7176c95d68>

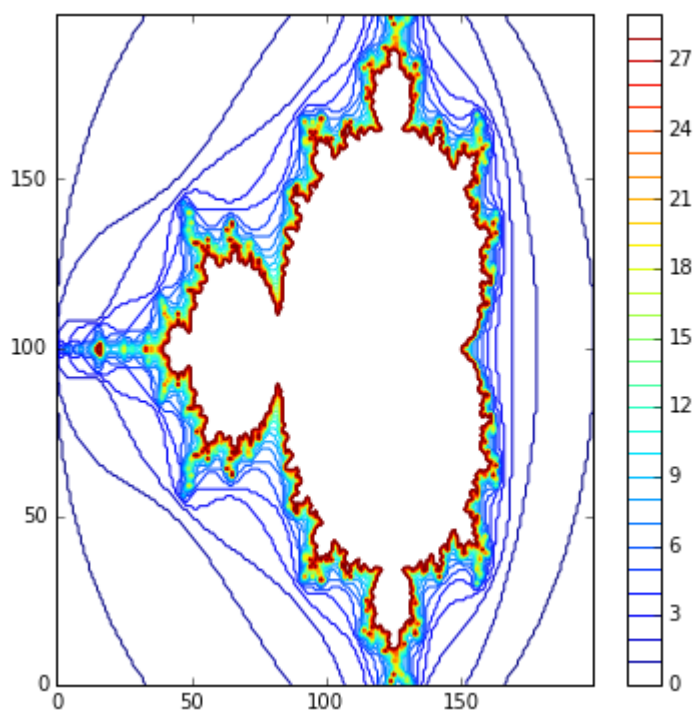

In [9]:

```
contour(mandelbrot(200,200), levels=arange(0,30,1))  
colorbar()
```

Out[9]:

<matplotlib.colorbar.Colorbar at 0x7f7176b567b8>

Függvény illesztés adatokra

Az adatainkra is ugyanolyan függvényt kell illeszteni, mint amit fentebb megismertünk. A függvények illesztéséhez a **curve_fit** eljárást használjuk, a **scipy** csomagból, mely a Gnuplot-hoz hasonló elven keresi meg a paraméterek ideális értékét.

In [10]:

```
adat=loadtxt("sinusadatok.dat")
x=adat[:,0]
y=adat[:,1]
z=adat[:,2]
```

In [11]:

```
from scipy.optimize import curve_fit
figsize(10,10)

def func(x, a,b,c,d):
    return a*cos((d*(x+c)))+b

parameter, covariance_matrix = curve_fit(func, x, z)
```

Az illesztett paraméterek:

In [12]:

```
print(parameter)

[-1.21224409  2.60067796  1.22001586  1.00095743]
```

A kovariancia mátrix diagonális elemei megegyeznek a hiba négyzetével, tehát az illesztési hiba így számolandó:

In [13]:

```
print(sqrt(diag(covariance_matrix)))

[ 0.00795894  0.00558654  0.01376697  0.0013635 ]
```

Kicsit "szofisztikáltabban" így lehet leríni:

In [14]:

```
print("Amplitúdó:",parameter[0], "+/-", sqrt(diag(covariance_matrix)[0]))
print("y eltolás:",parameter[1], "+/-", sqrt(diag(covariance_matrix)[1]))
print("Kezdőfázis:",parameter[2]/(pi)*180.+180.,
      "+/-", sqrt(diag(covariance_matrix)[2]/(pi)*180), "[fok]")
print("Fázisnyújtás:",parameter[3], "+/-", sqrt(diag(covariance_matrix)[3]))
```

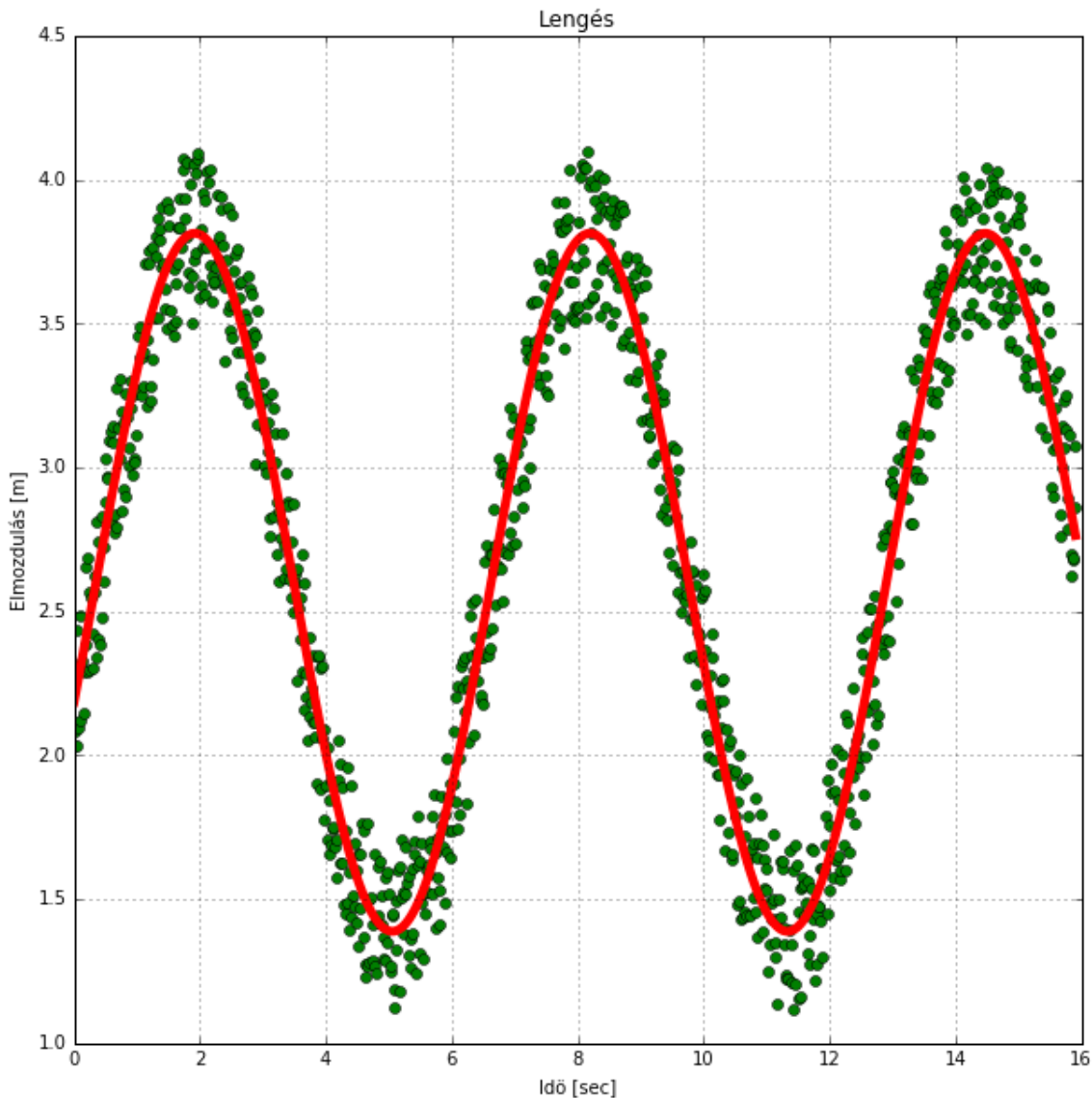
```
Amplitúdó: -1.21224408966 +/- 0.00795893637343
y eltolás: 2.6006779641 +/- 0.00558654343834
Kezdőfázis: 249.901759916 +/- 0.104207686602 [fok]
Fázisnyújtás: 1.000957427 +/- 0.00136350325803
```


In [15]:

```
plot(x,z, "go")
xlabel("Idő [sec]")
ylabel("Elmozdulás [m]")
title("Lengés")
grid(True)
plot(x, func(x, *parameter), 'r-', label='fit',linewidth=5.0)
```

Out[15]:

[<matplotlib.lines.Line2D at 0x7f716c0a86d8>]

Illesztési paraméterek megadása

Lehetőség van kezdőfeltételt is megadni az illesztéshez. Erre a "p0" parameter szolgál. A mérési hibát a "sigma" paraméter után kell megadni.

In [16]:

```
error=std(z) # "std" a sztendered hibát adja meg
print(error)
```

0.856699230653

In [17]:

```
# Megadunk kezdőfeltétlet, és azt mondjuk, hogy az előbb számolt hiba a mérési hibán  
k.  
param, cov = curve_fit(func, x, z, p0=(1.,3.,0,1), sigma=error)
```

Most mit fogunk elrontani?

In [18]:

```
print("Amplitúdó:",param[0], "+/-", sqrt(diag(cov)[0]))  
print("y eltolás:",param[1], "+/-", sqrt(diag(cov)[1]))  
print("Kezdőfázis:",param[2]/(pi)*180.+180., "+/-",  
      sqrt(diag(cov)[2]/(pi)*180), "[fok]")  
print("Fázisnyújtás:",param[3], "+/-", sqrt(diag(cov)[3]))
```

Amplitúdó: 1.21224408832 +/- 0.0079589311238
y eltolás: 2.60067796639 +/- 0.0055865426268
Kezdőfázis: 70.0739285247 +/- 0.0769798067432 [fok]
Fázisnyújtás: 1.00095742632 +/- 0.00136350612273

In []:

In []:

```
print("Amplitúdó:",param[0], "+/-", sqrt(diag(cov)[0]))  
print("y eltolás:",param[1], "+/-", sqrt(diag(cov)[1]))  
print("Kezdőfázis:",param[2]/(pi)*180.+180., "+/-",  
      sqrt(diag(cov)[2]/(pi)*180), "[fok]")  
print("Fázisnyújtás:",param[3], "+/-", sqrt(diag(cov)[3]))
```

In []: